

Inhoudsopgave

1	Inleiding	21
1.1	Sociale zekerheid: een veelzijdig begrip	21
1.2	Een werkdefinitie van sociale zekerheid	23
1.3	Recht op sociale zekerheid en overheidsverantwoordelijkheid	25
1.4	Sociale zekerheid: publiek en privaat	27
	1.4.1 Publieke sociale zekerheid	27
	1.4.2 Private sociale zekerheid	28
	1.4.3 Driepijlerstelsel	29
1.5	Omvang van de sociale zekerheid	31
1.6	Ontwikkeling sociale zekerheid	32
	1.6.1 Opbouw en uitbouw	32
	1.6.2 Reconstructie en nieuwe accenten	33
	1.6.3 In de 21e eeuw	34
1.7	Socialezekerheidsrecht	36
2	Het socialezekerheidsstelsel	41
2.1	Inleiding	41
2.2	Concept en werkdefinities	41
2.3	Sociale verzekeringen en sociale voorzieningen	42
2.4	Personele werkingssfeer	44
2.5	Materiële werkingssfeer	48
2.6	Uitkeringssystematiek	50
	2.6.1 Hoogte loondervingsuitkeringen	50
	2.6.2 Hoogte minimumbehoefteregelingen	50
	2.6.3 Indexering	52
2.7	Uitvoering	53
	2.7.1 De Sociale Verzekeringsbank	53
	2.7.2 Het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen	54
	2.7.3 De particuliere ziektekostenverzekeraars	54
	2.7.4 De gemeenten	55
	2.7.5 Belastingdienst	56
2.8	Toezicht	57
2.9	Cliëntenparticipatie	59
2.10	Financiering	60

	2.10.1	Financiering sociale verzekeringen	60
	2.10.2	Financiering sociale voorzieningen	63
2.11		Rechtsbescherming	65
2.12		Discussie	67
3		Personele werkingsfeer	71
3.1		Inleiding	71
3.2		Kring van verzekerden werknemersverzekeringen	71
	3.2.1	Privaatrechtelijke of publiekrechtelijke dienstbetrekking	72
	3.2.2	Uitbreiding werknemersbegrip	78
	3.2.3	Beperking werknemersbegrip	80
	3.2.4	Op de buitengrens	81
	3.2.5	Vrijwillige verzekering werknemersverzekeringen	82
	3.2.6	Schema	83
3.3		Kring van verzekerden volksverzekeringen	83
	3.3.1	Wonen naar omstandigheden beoordeeld	83
	3.3.2	Wonen in het buitenland en werken in Nederland	86
	3.3.3	Uitbreiding en beperking kring verzekerden volksverzekeringen	87
	3.3.4	Vrijwillige verzekering volksverzekeringen	87
3.4		Gemoedsbezwaarden	88
3.5		Personele werkingsfeer van de Participatiewet	89
	3.5.1	Iedere in Nederland woonachtige Nederlander	89
	3.5.2	Tijdelijk verblijf in Nederland	89
3.6		Niet rechtmatig verblijvende vreemdelingen	91
3.7		Wonen in het buitenland en recht op uitkering	94
	3.7.1	Exportverbod, tenzij	94
	3.7.2	Woonlandbeginsel en afschaffing kinderbijslag kinderen buiten Nederland	95
3.8		Discussie	97
4		Ziekte	101
4.1		Inleiding	101
4.2		Arbeidsrechtelijke bescherming bij ziekte	102
	4.2.1	Voorwaarden voor het recht op loonbetaling	102
	4.2.2	Vaststelling van het recht op loonbetaling	104
	4.2.3	Hoogte van het te betalen loon	107
	4.2.4	Duur van de loonbetalingsplicht	108
	4.2.5	Geen recht op loonbetaling	109
	4.2.6	Opschorting van de loonbetaling	111
	4.2.7	Loonbetalingsplicht na twee jaar ziekte	112
	4.2.8	Verplichtingen en sancties	114
4.3		Vangnet-Ziektewet	121

4.3.1	Inleiding	121
4.3.2	Voorwaarden voor het recht op ziekengeld	122
4.3.3	Uitbetaling van ziekengeld	127
4.3.4	Hoogte en duur van het ziekengeld	129
4.3.5	Zwangerschap en bevalling	130
4.3.6	Verplichtingen en sancties	132
4.3.7	Uitvoering en financiering	135
4.3.8	Eigenrisicodragen	136
4.3.9	Regres	137
4.4	Discussie	138
5	Arbeidsongeschiktheid	141
5.1	Inleiding	141
5.2	Voorwaarden voor het recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering	143
5.3	Arbeidsongeschiktheid	147
5.3.1	Arbeidsongeschiktheidsbegrip	147
5.3.2	Medische component	147
5.3.3	Arbeidskundige component	149
5.4	Arbeidsongeschiktheidsuitkeringen	154
5.4.1	Uitkeringsstructuur Wet WIA	154
5.4.2	Uitkering voor volledig en duurzaam arbeidsongeschikten (IVA)	155
5.4.3	Uitkeringen voor WGA-gerechtigden	157
5.4.4	Uitkeringen voor Wajong-gerechtigden	163
5.5	Verplichtingen en sancties	167
5.6	Uitvoering	169
5.7	Financiering	170
5.7.1	Het publieke stelsel	170
5.7.2	Eigenrisicodragerschap	171
5.8	Discussie	173
6	Werkloosheid	177
6.1	Inleiding	177
6.2	Arbeidsrechtelijke bescherming bij werkloosheid	178
6.2.1	Transitievergoeding	178
6.2.2	Rechthebbenden op de transitievergoeding	179
6.2.3	De hoogte van de transitievergoeding	180
6.3	De Werkloosheidswet	182
6.3.1	Voorwaarden voor het ontstaan van het recht op uitkering	182
6.3.2	Hoogte van de werkloosheidsuitkering	188
6.3.3	Duur van de werkloosheidsuitkering	191
6.3.4	Verplichtingen en sancties	194
6.3.5	Faillissementsuitkering	208
6.3.6	Regeling calamiteiten WW	210
6.3.7	Uitvoering en financiering	212

6.4	Discussie	214
7	Ouderdom	217
7.1	Inleiding	217
7.2	Kring van verzekerden	220
7.3	Pensioen en toeslag	220
7.4	Ingangsdatum AOW-pensioen	223
7.5	Leefvormproblematiek	225
	7.5.1 Samenwonen	225
	7.5.2 Onweerlegbare rechtsvermoedens	226
	7.5.3 Commerciële relatie	227
	7.5.4 Meerpersoonshuishouding	228
	7.5.5 Living apart together	229
7.6	Regels over het tijdstip van ingang en herziening	229
	7.6.1 Voortschrijdende verjaringstermijnen	229
	7.6.2 Langere terugwerkende kracht in bijzondere gevallen	230
	7.6.3 Herziening	231
	7.6.4 Terugkomen op in rechte onaantastbaar geworden beslissingen	231
	7.6.5 Beëindiging AOW-pensioen	232
7.7	Verplichtingen en sancties	232
7.8	Uitvoering en financiering	233
7.9	Aanvullend pensioen	234
7.10	Discussie	236
8	Overlijden	241
8.1	Inleiding	241
8.2	Kring van verzekerden	242
8.3	Uitkeringen	243
8.4	Nabestaandenuitkering	243
	8.4.1 Nabestaanden	243
	8.4.2 Ontstaansvoorwaarden	244
	8.4.3 Beëindigings- en uitsluitingsgronden	246
	8.4.4 Hoogte uitkering en middelentoets	247
8.5	Wezenuitkering	248
8.6	Verplichtingen en sancties	249
8.7	Uitvoering en financiering	249
8.8	Aanvullend pensioen	250
8.9	Discussie	250
9	Kinderen	253
9.1	Inleiding	253
9.2	Kring van gerechtigden	254
9.3	Kinderbijslag	255
	9.3.1 Voorwaarden	255
	9.3.2 Positie 16- en 17-jarigen	258

9.3.3	Toeslag voor gehandicapte kinderen	259
9.3.4	Hoogte	260
9.3.5	Echtscheiding en co-ouderschap	260
9.3.6	Peildatum	262
9.4	Kindgebonden budget	262
9.5	Kinderopvangtoeslag	264
9.6	Uitvoering en financiering	265
9.7	Discussie	266
10	Gezondheidszorg	269
10.1	Inleiding	269
10.2	Wmo 2015	271
10.2.1	Opdracht gemeenten	271
10.2.2	Algemene maatregelen/voorzieningen	272
10.2.3	Maatwerkvoorzieningen	273
10.2.4	Persoonsgebonden budget	278
10.2.5	Eigen bijdrage	279
10.2.6	Verplichtingen en sancties	280
10.2.7	Uitvoering en financiering	281
10.3	Zvw en Wlz	281
10.3.1	Kring van verzekeren	282
10.3.2	Recht op prestaties	283
10.3.3	Leveringsvormen	286
10.3.4	Eigen bijdrage	289
10.3.5	Verplichtingen en sancties	290
10.3.6	Uitvoering	291
10.3.7	Financiering	292
10.4	Discussie	293
11	Behoeftigheid	295
11.1	Bestaansminimumregelingen	295
11.2	Participatiewet	295
11.2.1	Inleiding	295
11.2.2	Voorwaarden voor het recht op bijstand	297
11.2.3	Algemene bijstand	306
11.2.4	Bijzondere bijstand	311
11.2.5	Vormen van bijstand	312
11.2.6	Regels voor zelfstandigen	313
11.2.7	Verplichtingen en sancties	315
11.2.8	Opschorting, herziening, intrekking en terugvordering van de uitkering	324
11.2.9	Verhaal	325
11.2.10	Uitvoering en financiering	325
11.3	TW, IOAW, IOAZ en IOW	327
11.4	Awir	328
11.5	Discussie	329

12	Re-integratie	333
12.1	Inleiding	333
12.2	Re-integratievoorzieningen UWV	334
	12.2.1 Recht op ondersteuning	334
	12.2.2 Arbeidsbemiddeling	336
	12.2.3 Re-integratievoorzieningen	337
12.3	Gemeentelijke re-integratievoorzieningen	344
	12.3.1 Aanspraak op ondersteuning	344
	12.3.2 Arbeidsbemiddeling	346
	12.3.3 Re-integratievoorzieningen	346
12.4	Banenregime voor 'arbeidsbeperkten'	351
	12.4.1 Banenafpraak	351
	12.4.2 Quotumregeling	353
12.5	Discussie	355
13	Handhaving	357
13.1	Inleiding	357
	13.1.1 Handhavingsketen	358
	13.1.2 Organisatie van de handhaving	360
13.2	Terugvordering	362
13.3	Maatregelen en boetes	369
13.4	Strafrechtelijke vervolging	375
13.5	Rechtswaarborgen voor de burger	379
13.6	Sociale zekerheid en detentie	384
13.7	Discussie	387
14	Rechtsbescherming	391
14.1	Inleiding	391
14.2	Klachtenprocedure	393
14.3	Procedure bij niet tijdig beslissen	396
14.4	Bezwaarprocedure	397
	14.4.1 Beschikking	398
	14.4.2 Belanghebbende	398
	14.4.3 Procedure bij bezwaar	398
14.5	Rechtbankprocedure	401
	14.5.1 Procedure	402
	14.5.2 Wijze van toetsing	403
	14.5.3 Dicta	404
	14.5.4 Schadevergoeding	404
14.6	Voorlopige voorziening	406
14.7	Hoger beroep	406
14.8	Cassatie	407
14.9	Europese en internationale procedures	408
	14.9.1 Hof van Justitie van de Europese Unie	408
	14.9.2 Europees Hof voor de Rechten van de Mens	409
	14.9.3 Europees Comité voor Sociale Rechten	409
	14.9.4 VN-Mensenrechtencomités	410

14.10	Griffiegeld en rechtsbijstand	410
14.11	Discussie	411
15	Internationaal	415
15.1	Inleiding	415
15.2	Een overzichtskaart van het internationaal socialezekerheidsrecht	416
15.3	Sociale zekerheid en internationale grondrechten	417
	15.3.1 Het recht op sociale zekerheid	417
	15.3.2 De groeiende invloed van het EVRM op het terrein van de sociale zekerheid	421
15.4	Normverdragen inzake sociale zekerheid	427
15.5	Handvest van de grondrechten van de EU	429
15.6	Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie	430
	15.6.1 Vrij verkeer van personen	430
	15.6.2 Het Europese burgerschap	431
	15.6.3 Het immigratiebeleid van de Europese Unie	433
	15.6.4 Het sociaal beleid van de Europese Unie	433
	15.6.5 Vrije mededinging	436
15.7	EU-coördinatierecht	436
	15.7.1 Inleiding	436
	15.7.2 Personele werkingssfeer	438
	15.7.3 Materiële werkingssfeer	438
	15.7.4 Belangrijkste technieken	440
	15.7.5 Prestaties bij ziekte en moederschap	445
	15.7.6 Prestaties bij invaliditeit	449
	15.7.7 Prestaties bij ouderdom	452
	15.7.8 Werkloosheidsuitkeringen	453
	15.7.9 Gezinsuitkeringen	455
	15.7.10 Administratieve samenwerking	456
15.8	Sociale paragrafen in EU- samenwerkingsovereenkomsten	457
15.9	Bi- en multilaterale coördinatieverdragen	458
	Literatuur	461
	Rechtspraakregister	473
	Artikelenregister	483
	Trefwoordenregister	497
	De Bakelsreeks	503